

Järvilohi on Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiirin vuoden laji

Suomen luonnonsuojeluliitto viettää tänä vuonna 75-vuotisjuhlavuotta. Juhlavuoden kunniaksi jokainen luonnonsuojelupiiri valitsi alkuvuodesta oman vuoden lajinsa. Pohjois-Karjalassa valituksi tuli järvilohi.

Järvilohi (*Salmo salar m. sebago*) on sisävesiin jääkauden jälkeen salpautunut Atlantin lohen ekologinen muoto, joka elää koko elämänsä makeassa vedessä. Suomessa järvilohia esiintyy Saimaassa ja sen tärkeimpinä kutualueina ovat olleet Pielisjoki ja Ala-Koitajoki. Pielisjoen rakentamisen myötä lohen kulkureitti kutukoskille kuitenkin katkesi ja nykyisin järvilohi on kokonaan viljelyn ja istutusten varassa. Järvilohi onkin luokiteltu äärimmäisen uhanalaiseksi.

Järvilohen säilyttämiseksi Pielisjoelle nousevia kutulohia pyydetään emokaloiksi viljelylaitokseen. Emokaloja ei kuitenkaan vuosiin ole saatu tarpeeksi kannan geneettisen monimuotoisuuden säilyttämiseksi, koska liian moni lohi jää Saimaalla kalastajien pyydyksiin. Tällä hetkellä onkin tärkeää rajoittaa kalastusta niin, että koko kannan säilymiselle arvokkaat kutuvalmiit lohet selviävät hengissä vaeltaessaan sokkeloisen Saimaan läpi Pielisjoelle.

Lajin säilyttäminen ei pidemmällä tähtäimellä voi perustua viljelytoimintaan, vaan kalan luonnollinen elinkierto pitäisi palauttaa. Tämä tarkoittaa siis Pielisjoen voimaloiden ohittamista kalaportailta ja lisääntymisalueiden kunnostamista. Yksi askel lisääntymisalueiden parantamiseksi otettiin alkuvuodesta, kun Korkein hallinto-oikeus vaati päätöksessään Pamilon voimalaitoksen omistavaa Vattenfallia lisäämään Ala-Koitajokeen juoksutettavaa virtaamaa. Päätös tarkoittaa lisää sopivia koskialueita, missä mäti- ja pienpoikasistukkaat voivat käydä läpi luonnonvalintaa ja parantaa kannan perimää.

Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri yhdessä Enon luonnonystävien kanssa järjestää Ala-Koitajoen koskien partaalla **lauantaina 25.5. klo 10 alkaen järvilohi-päivän**. Päivän aikana pitkään järvilohia tutkinut RKT:n **erikoistutkija Jorma Piironen** kertoo järvilohen biologiasta ja lisävirtaaman vaikutuksesta järvilohen elinkiertoon. Tietoiskun jälkeen retkeillään jokivarren polkuja pitkin ja syödään eväitä nuotiopaikalla.

Yhteislähtö omilla autoilla Joensuusta klo 8.30 (Natura-talon ja Vesikon välissä oleva parkkipaikka, johon ylimääräiset autot voi jättää maksutta päiväksi), Uuro ABC klo 8.45, Eno SEO klo 9.00. Kokoon-tuminen on Pamilon alueen retkeilyreittien lähtöpaikalla klo 10. Retkeilyreittien lähtöpaikka on Uimaharju–Luhtapohja –tien varressa ennen Ala-Koitajoen siltaa. Retken pituus on noin 5-6 km, retken puolivälissä pysähdytään nuotiopaikalla. Omat eväät mukaan.

Järjestäjät:

Pohjois-Karjalan luonnonsuojelupiiri ry

Enon Luonnonystävät ry

Tiedustelut: Markku Aho (markku.o.aho@gmail.com)

Lisää tietoa järvilohesta ja sen suojelusta löytyy myös osoitteesta: www.jarvilohi.fi